

Засвід

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра образотворчого мистецтва

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації

проф. Гаврилюк С.В.

С.В. Гаврилюк

“17” жовтня

2016р.

ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ З ПРАКТИКУМОМ

РОБОЧА ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

підготовки бакалавра

напряму 6.010102 – Початкова освіта

Луцьк -2016

Робоча програма для студентів, що вивчають дисципліну «Трудове навчання з практикумом» за галуззю знань 0101 – Педагогічна освіта, напрямом підготовки 6.010102 – Початкова освіта.

“ 1 ”, грудня 2016 р. с.

Розробник: Веремійчик Іван Маркович, доцент кафедри образотворчого мистецтва.

Рецензент: Лесик Олександр Володимирович, професор кафедри образотворчого мистецтва, доктор архітектури, професор.

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри образотворчого мистецтва

протокол № 6 від “ 2 ” грудня 2016 р.

Завідувач кафедри: _____ (Лесик О.В.)
(підпис)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією інституту мистецтв

протокол № 5 від “ 18 ” січня 2016 р.

Голова науково – методичної комісії інституту _____

(підпис)

Шиманський П.Й.

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 6 від “ 17. ” 02. 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ

Робоча програма навчальної дисципліни “Трудове навчання з практикумом” складена на основі програми навчальної дисципліни, навчального плану з урахуванням навчального навантаження студента при вивченні дисципліни студента, і містить такі розділи:

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця

1

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		заочна форма навчання	
Кількість кредитів 3	0101- Педагогічна освіта	нормативна	
	6.010102 – Початкова освіта		
Загальна кількість годин 98	Початкова освіта	Рік підготовки	4
		Семестр	7
		Лекції	12 год.
		Практичні	6 год.
		Самостійна робота	68 год.
	Бакалавр	Консультації	12 год.
		Форма контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета курсу - формування творчої особистості майбутнього вчителя початкової школи, який визначається високим рівнем майстерності, художньої культури, володіє системою політехнічних знань та методикою творчого пошуку.

У лекційному розділі програми розкриваються методологічні засади курсу, форми і методи викладання. Розглядаються найбільш педагогічні ефективні форми і методи організації навчально-трудового процесу. Вивчаються основи технічного і художнього конструювання, методика творчого пошуку в трудовому навчанні. В окремі теми виділено організацію і проведення позаурочної роботи та екскурсій, як один з основних форм пропедевтики профорієнтації з молодшими школярами.

Система практично-лабораторних занять у майстернях охоплює процес засвоєння основних операцій з обробки різних матеріалів ручними інструментами; методику конструювання, виготовлення виробів, більшість яких є об'єктами навчальної праці у програмі з трудового навчання початкових класів.

Протягом всього навчання, окрім конспектів, студенти мають мати папки чи альбоми та коробки, щоб зберігати методичні розробки, навчальні вироби як дидактичний матеріал для майбутніх уроків трудового навчання (в тому числі й під час педагогічної практики).

З кожного розділу програми в кінці семестру створюються виставочні експозиції з нових творчих студентських доробок.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни “Трудове навчання з практикумом ” є :

- володіння методикою викладання трудового навчання в початковій загальноосвітній школі з опорою на засвоєння теоретичних практичних знань і вмінь;
- ознайомлення з прийомами технічного і художнього конструювання виробів, моделей, макетів;
- виховання творчого ставлення до праці, поваги до традицій українського народу;
- навчання студентів практичному застосуванні матеріалів та інструментів під час виготовлення навчальних об'єктів праці;
- дотримання правил безпеки та культури праці на робочому місці.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати:**

- психолого-педагогічні основи навчально-трудої діяльності в початкових класах;
- основну мету та завдання трудового навчання й виховання;
- організацію навчально-трудоого процесу;
- методику проведення уроків праці і позакласних занять;
- загальні основи сучасного виробництва, традиційні промисли і ремесла;
- технологію виготовлення різних матеріалів, їх властивості, застосування;
- ручні інструменти, що використовуються при обробці матеріалів, їх будову, призначення, прийоми користування;
- початкову графічну грамоту;
- основи технічного моделювання і конструювання;
- основи художнього конструювання виробів, види декоративно-вжиткових мистецтв;
- правила безпеки та культури праці.

ВМІТИ :

- вільно користуватися навчальною програмою в початкових класах, методичними посібниками;
- планувати й організовувати навчально-трудоий процес;
- використовувати оптимальні методи й прийоми у проведенні уроків праці і позакласних занять;
- спираючись на наукову основу, формувати поняття про сучасне виробництво, характер праці робітників різних професій;
- у доступній формі роз'яснювати технологію отримання різних матеріалів їх властивості, застосування при виготовленні виробів;
- вільно володіти ручними інструментами, а також пояснювати їх будову та прийоми користування;
- читати схеми, креслення виробів, складати схеми, розгортки виробів, виконувати технічні рисунки, ескізи, технологічні картки під час виготовлення виробів;
- творчо і якісно виготовляти вироби, моделі, макети з різних матеріалів, а також доступно пояснювати процес їх конструювання, виготовлення;
- дотримуватися правил безпеки і культури праці;
- поєднувати навчальну діяльність з ігровою.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **108** годин / **3** кредити ECTS/.

3.Програма навчальної дисциплін**Загальні питання методики трудового навчання****Тема 1. Предмет і завдання трудового навчання, його методичні засади.**

Трудове навчання як галузь педагогічної науки і навчальний предмет. Завдання трудового навчання в початковій школі. Методологічні засади трудового навчання.

Тема 2. Короткий історичний нарис розвитку трудового навчання у світовій практиці та школах України.

Ідеї трудового навчання і виховання у теорії і практиці зарубіжних педагогів. Ручна праця в загальноосвітніх школах України дореволюційного періоду. Ручна праця в українській радянській школі. Трудове навчання в початкових класах у незалежній Україні. Сучасні концепції трудового навчання й виховання молодших школярів.

Тема 3. Психолого-педагогічні основи навчально-трудої діяльності молодших школярів

Розвивальний характер навчання в початковій школі. Фізичний і розумовий розвиток на заняттях з праці. Моральний та естетичний розвиток учнів у трудовому процесі. Розвиток економічного та екологічного світогляду молодших школярів.

Тема 4. Зміст трудового навчання в початкових класах

Дидактичні принципи як наукова база змісту трудового навчання. Структура і аналіз програми трудового навчання в початкових класах. Варіативність програми з урахуванням регіональних та матеріальних умов школи. Комплекс базових знань і вмінь учнів 1–4 класів.

Тема 5. Організація навчально-трудового процесу в робочій і класній кімнатах

Обладнання робочої кімнати. Куточок трудового навчання в класній кімнаті. Обладнання і організація робочого місця учня. Матеріальне і методичне забезпечення трудового процесу. Загальні правила безпечної праці. Культура праці на уроках трудового навчання. Обов'язки чергових.

Тема 6. Методи і прийоми трудового навчання молодших школярів

Поняття про методи і прийоми навчання. Класифікація методів трудового навчання. Характеристика методів, що визначаються за джерелами інформації: словесні, демонстраційні, практичні. Комплексний метод - інструктаж. Методи, що визначаються за видами навчально-пізнавальної діяльності учнів: репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький. Методи стимулювання діяльності учнів: стимулювання інтересу до навчання, стимулювання обов'язку і відповідальності.

Тема 7. Методичні основи навчання молодших школярів технічному конструюванню

Технічне моделювання в початкових класах. Діючі моделі і макети. Види моделей за призначенням. Поняття про конструювання. Методика поетапного навчання конструюванню дітей молодшого шкільного віку. Шляхи пошуку ідей. Конструкторсько-технологічні задачі для розв'язання технічних проблем. Конструкторські тести.

Тема 8. Урок як основна форма організації трудового навчання

Специфіка і типи уроків трудового навчання. Психолого-педагогічні вимоги до уроків трудового навчання. Підготовка вчителя до занять. Планування уроків праці. Структура уроку трудового навчання. Облік знань і вмінь учнів, критерії оцінювання.

Тема 9. Експерсії в трудовому навчанні. Елементи профорієнтації

Визначення об'єкта експерсії згідно змісту програмного матеріалу. Підготовка до експерсії, поетапне планування. Проведення експерсії. Підсумкові завдання для учнів. Використання експерсійних матеріалів на уроці.

Пропедевтика профорієнтації в трудовому вихованні молодших школярів. Основні напрямки життєдіяльності: природа, люди, інформаційні знаки, техніка, художні образи. Профорієнтаційне анкетування.

Тема 10. Позаурочна робота з трудового навчання і виховання

Завдання і принципи позаурочної роботи з трудового виховання. Індивідуальна робота з учнями. Гуртки в початковій школі. Планування гурткової роботи. Орієнтація учнів у гуртки позашкільних закладів. Масові форми позаурочної роботи. Розробка сценаріїв масових заходів.

Практикум у навчальних майстернях з методикою трудового навчання

Тема 11. Робота з папером і картоном .

Папір і картон, їх властивості, застосування. Перегинання і складання виробів з паперу (орігамі).

Елементи графічної грамоти під час роботи з папером і картоном. Вимірування і розмічання.

Різання паперу і картону. З'єднання деталей з паперу і картону. Монтаж картонажних виробів.

Аплікація. Декоративне оздоблення.

Палітурні роботи, дрібний ремонт книг.

Тема 12. Конструювання художніх виробів із природних матеріалів .

Природоохоронна заготівля природних матеріалів, зберігання та підготовка до роботи.

Аплікаційні композиції з природного матеріалу. Компонування форм і кольорів квітів, трав у процесі створення ікебан.

Художні вироби з соломки.

Конструювання об'ємних виробів із природного матеріалу. Ліплення з глини і пластиліну.

Тема 13. Робота з текстильними матеріалами .

Виробництво текстильних матеріалів, їх види та застосування. Інструменти для роботи з тканиною. Стібки і шви для ручного шиття. Крій і ручне шиття. Плетіння з ниток, шнура, тасьми. В'язання гачком. Українська народна вишивка.

Тема 14. Конструювання виробів з різних матеріалів .

Короткі відомості про виробництво та застосування фольги і дроту. Інструменти й приладдя для карбування фольги і обробки дроту.

Художня обробка фольги. Конструювання виробів з дроту.

Конструювання виробів з утилізованої пластмасової продукції.

Тема 15. Конструювання дидактичних посібників та предметних ігор.

Ескізні проекти і методичні розробки навчальних об'єктів праці.

Наочність у навчальному процесі молодших школярів. Конструювання навчально-наочних посібників.

Навчальний, розвивальний і виховний характер ігор. Предметні дидактичні ігри. Міжпредметні зв'язки в дидактичних іграх.

Тема 16. Технічне моделювання і конструювання .

Технічне моделювання і конструювання з наборів готових деталей. Основні деталі технічних конструкторів. Конструювання макетів і моделей технічних об'єктів з різних матеріалів.

Літаючі і плаваючі моделі.

4. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

Назви тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лекц.	Практ.	Кон тр. роб.	Сам. роб.	Консультації
1	2	3	4	5	6	7
Теоретичні основи курсу «Методика трудового навчання»						
Тема 1. Предмет і завдання методики трудового навчання, її методологічні засади.	1	1				
Тема 2. Короткий історичний нарис розвитку трудового навчання у світовій практиці та школах України.	3	1			2	
Тема 3. Психолого-педагогічні основи навчально-трудової діяльності молодших школярів.	1	1				
Тема 4. Зміст трудового навчання в початкових класах.	1	1				
Тема 5. Організація трудового процесу в робочій і класних кімнатах.	1	1				
Тема 6. Методи і прийоми трудового навчання молодших школярів.	2	2				
Тема 7. Методичні основи навчання молодших школярів технічному конструюванню.	1	1				
Тема 8. Урок як основна форма організації трудового навчання.	6	2			4	
Тема 9. Екскурсії в трудовому навчанні. Елементи профорієнтації.	3	1			2	
Тема 10. Позаурочна робота з трудового навчання і виховання.	3	1			2	
Разом	22	12			10	

Назви тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лек ц.	Практ.	Кон тр. роб.	Сам. роб.	Конс.
1	2	3	4	5	6	7
Практикум у навчальних майстернях з методикою трудового навчання						
Тема 11. Робота з папером і картоном (8год).	13		1		10	2
Тема 12. Конструювання художніх виробів із природних матеріалів (6год).	11		1		8	2
Тема 13. Робота з текстильними матеріалами (4 год).	15		1		12	2
Тема 14. Конструювання виробів з різних матеріалів (6 год).	11		1		8	2
Тема 15. Конструювання дидактичних посібників та предметних ігор (6год).	13		1		10	2
Тема 16. Технічне моделювання і конструювання. (6 год.)	13		1		10	2
Разом	76		6		58	12
Всього	98	12	6		68	12

5.Теми практичних занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Тема 1. Робота з папером і картоном.	1
2	Тема 2. Конструювання художніх виробів із природних матеріалів.	1
3	Тема 3. Робота з текстильними матеріалами.	1
4	Тема 4. Конструювання виробів з різних матеріалів.	1
5	Тема 5. Конструювання дидактичних посібників та предметних ігор.	1
6	Тема 6. Технічне моделювання і конструювання.	1
	Разом	6

6. Самостійна робота

№ з/п	Завдання самостійної роботи відповідно тем таблиці 2	Кількість годин
1 до теми 2	Ознайомлення з ідеями трудового навчання і виховання у теорії і практиці зарубіжних педагогів.	2
2 до теми 8	Скласти план-конспект комбінованого уроку з художньої праці у 1-4 класах.	6
3 до теми 9	Складання плану екскурсії з учнями початкових класів на вибраний об'єкт.	6
4 до теми 10	Розробка виховного заходу (ранку, бесіди, конкурсу, змагання) з трудового навчання і виховання.	4
5 до теми 11	Виготовлення в домашніх умовах виробу з пап'є-маше. Декоративне оздоблення виробів з паперу.	2
6 до теми 12	Заготівля природних матеріалів для конструювання художніх виробів.	10
7 до теми 13	Вишивання дитячих робіт за програмою трудового навчання в початкових класах.	4
8 до теми 14	Заготівля і підготовка до роботи утилізованої продукції для виготовлення виробів.	4
9 до теми 15	Виготовлення наочних посібників.	12
10 до теми 16	Виготовлення технічного макета, моделі власної конструкції.	8
	Разом	68

Тематика рефератів

1. Ідеї трудового навчання і виховання у теорії і практиці зарубіжних педагогів.
2. Ручна праця в школах України дореволюційного періоду.
3. Ручна праця в українській школі.
4. Розвивальний характер трудового навчання.
5. Розумовий розвиток на заняттях з праці.
6. Розвиток економічного та екологічного світогляду молодших школярів.
7. Організація і проведення екскурсії як засобу первинної профорієнтації молодших школярів.

8. Специфіка навчально-виховного процесу з трудового навчання в малокомплектній школі.

9. Елементи народних ремесел як засіб трудового та естетичного виховання молодших школярів.

10. Конструкторсько-технологічні задачі для учнів 3-4 класів.

11. Модульне орігамі у конструюванні художніх виробів.

12. Тестові завдання для перевірки навчальних досягнень з трудового навчання.

13. Інтегровані уроки як засіб реалізації міжпредметних зв'язків.

14. Предметні дидактичні ігри на уроках рідної мови, математики, природознавства.

15. Традиційна орнаментика української вишивки.

16. Позаурочна робота з трудового виховання.

17. Пропедевтика профорієнтації в трудовому вихованні.

8. Методи навчання

1. За джерелами, з яких студенти набувають знань та вмінь:

а) словесні (лекція, бесіда, пояснення, інструктаж);

б) наочні (спостереження натуральних предметів або їх зображень – таблиць, технологічних та інструкційних карток, моделей);

в) практичні (виконання трудових завдань, вправи – закріплення трудових умінь).

2. За характером навчання пізнавальної діяльності:

а) репродуктивні;

б) частково-пошукові;

в) дослідницькі.

3. За видами стимулювання студентів:

а) методи стимулювання інтересу до навчання;

б) методи стимулювання обов'язку та відповідальності.

9. Методи та засоби діагностики успішності навчання

10. Розподіл балів, які отримують студенти

5 балів (відмінно) – студент володіє глибокими і міцними знаннями, робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали.

Відповідь повна, з використанням термінів і понять з художньої праці, передбачених програмою, самостійність суджень; наведення прикладів. Бездоганно володіє прийомами роботи з різними матеріалами та інструментами. Із значною економією, раціонально використовуючи матеріали, на високому художньо-естетичному рівні виготовляє вироби. Зразково дотримується правил безпеки та культури праці.

4 бали (добре) – студент володіє навчальним матеріалом, уміє аналізувати і систематизувати інформацію, висловлює стандартну аргументацію при оцінці дій, процесів.

Відповідь в цілому правильна, але не розкриті окремі моменти питання, недостатнє володіння термінами та поняттями. Відповідь доповнена прикладами, які не є вдалим для даного питання. Під час планування і виконання трудових завдань часто використовує знання з інших предметів. Виготовлений виріб хорошого рівня якості, але є незначні відхилення в його естетичному оздобленні. Студент в цілому здійснює раціональний підхід до використання матеріалів. Дотримується правил безпеки та культури праці.

3 бали (задовільно) – студент розуміє основний навчальний матеріал, здатен відтворити його з помилками.

У відповіді не розкрита суттєва сторона питання, неточне розуміння змісту і значення термінів і понять, недостатнє використання їх у відповіді. Трудові дії виконує, дотримуючись технології, але допускає окремі помилки, які здатний виправляти, студент не допускає перевитрати матеріалів, але не повністю раціонально його використовує. Як виняток допускає незначні порушення правил безпеки і культури праці.

2 бали (незадовільно) – студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, елементарно викладає думку.

У відповіді не висвітлені суттєві сторони, питання, нерозуміння змісту і значення термінів та понять. Практичні завдання виконує не дотримуючись технології. Виріб виготовлений на низькому художньо-естетичному рівні. Під час виконання робіт студент перевитрачає матеріали. Періодично допускає порушення правил безпеки та культури праці.

11. Методичне забезпечення

1. Методичний посібник до практичних занять для студентів «Уроки трудового навчання 1 клас». – Луцьк: Волинська обласна друкарня, І.М.Веремійчик, 2008.
2. Методичний посібник до практичних занять для студентів «Уроки трудового навчання (2–4 класи)»– Луцьк: Твердиня, І.М.Веремійчик, 2010.
3. Технологічні та інструкційні картки навчальних виробів, узорі вишивок.
4. Тести на екзаменаторі.

12. Список джерел

1. Веремійчик І.М. Методика трудового навчання в початковій школі. —Тернопіль: Мальва — ОСО,2007.—276с.
2. Веремійчик І.М. Трудове навчання — 1 клас. — Київ: Педагогічна думка, 2007.—112с.
3. Веремійчик І.М. Трудове навчання. Майстрик і Майстринка. — Київ: Педагогічна думка, 2002.—128с.
4. Веремійчик І.М. Трудове навчання — 3 клас. — Київ: Педагогічна думка, 2003. —128 с.
5. Веремійчик І.М. Трудове навчання — 4 клас. — Київ: Педагогічна думка, 2004.— 128с.
6. Веремійчик І.М. Художня праця в 3-4 класах. — Луцьк: Вежа, 1996.—128с.

7. Веремійчик І.М. Творчість на кінчиках пальців. — Тернопіль: Мальва — ОСО,2002.— 108с.
8. Веремійчик І.М. Уроки трудового навчання у 1 класі.. — Тернопіль: Мальва □ОСО,2012.— 128с.
9. Веремійчик І.М. Граючись, вчимося. — Тернопіль: Мальва-ОСО, 2002.—116с.
10. Веремійчик І.М. Уроки трудового навчання в початкових класах. — Київ: Педагогічна думка, 2003.—112с.
11. Веремійчик І.М. Уроки трудового навчання в 2 - 4 класах.— Луцьк: Твердиня,2010.—308с.
12. Денисенко Л.І., Тименко В.П. Трудове навчання — 3 клас.—Київ Педагогічна думка, 2003.—128с.
- 13.Денисенко Л.І., Тименко В.П. Трудове навчання — 4 клас.—Київ Педагогічна думка, 2004.—128с.
14. Програми для середньої загальноосвітньої школи 1—4 класи// Трудове навчання. — Київ: Початкова школа, 2006.— 432с.
- 15.Савченко О.Я. Дидактика початкової школи.—Київ: Генеза, 2002.—366с.
16. Савченко О.Я. Сучасний урок у початкових класах.—Київ: Магістр, 1997.—256с.
17. Трофанова М.П. Графічна підготовка молодших школярів у системі трудового навчання.— Кривий Ріг:Видавничий дім,2006.—128с.
18. Хорунжий В.І. Практичні роботи в навчальних майстернях. — Київ: Вища школа, 1989.—96с.
19. Хорунжий В.І., Черніка Г.П. Методика трудового навчання в початкових класах. — Олександрія: Світло, 1997.—96с.

Ресурси

1. www.education.gov.ua - сайт Міністерства освіти і науки України.
2. www.nbuv.gov.ua - сайт бібліотеки імені В.Вернадського.

Питання до заліку з трудового навчання.

1. Календарний план з трудового навчання. Підготовка вчителя до уроку. (Скласти форму календарного плану, використовуючи 2-3 конкретні теми з навчальної програми. На що вчитель має звернути увагу, готуючись до чергового уроку праці?).
2. План-конспект уроку з трудового навчання. Коротка характеристика етапів уроку. (Дати визначення структури комбінованого уроку праці, коротко охарактеризувати його основні етапи).
3. Методика організації самостійної роботи учнів на уроках трудового навчання. (Які форми самостійної роботи учнів? На що має вчитель звернути увагу під час практичного заняття? Коли вчитель проводить індивідуальний інструктаж, а коли – додатковий? При якій умові

- рекомендується проводити фізкультхвилинку, вмикати функціональну музику?)
4. Види наочності на уроках праці. Саморобні дидактичні посібники для уроків рідної мови, математики, природознавства.
(Які види наочності використовуються на уроках праці? Навести конкретні приклади її використання. Назвати дидактичні посібники, які можна виготовити на уроках праці для інших навчальних дисциплін).
 5. Елементи графічної грамоти (поняття про ескіз, креслення, види ліній на кресленні їх призначення).
(Дати визначення понять «графічна грамота», «ескіз». Накреслити ескіз розробки виробу і пояснити, які на ньому зображені лінії і що вони означають).
 6. Види паперу їх призначення.
(Назвати основні види паперу, його застосування у різних галузях).
 7. Прийоми вимірювання і розмічання.
(Пояснити, як має проводитися вимірювання і розмітка за допомогою лінійки, кутника, циркуля).
 8. Аплікація її види та призначення. Послідовність аплікаційних робіт
(Дати визначення аплікації, її видам. Пояснити згідно методичних рекомендацій послідовність створення аплікації з різних матеріалів).
 9. Палітурні роботи. Ремонт книг.
(Пояснити в доступній формі процес виготовлення друкованих книжок і саморобних книжок-блокнотів та їх дрібний ремонт).
 10. Пап'є-маше. Технологічний процес техніки пап'є-маше від інших видів роботи з папером? Пояснити послідовність виготовлення виготовлення виробів способом пап'є-маше).
 11. Види дроту, їх призначення. Прийоми обробки дроту. Правила безпеки при роботі з гострозубцями.
(Дати характеристику основним видам дроту. Пояснити прийоми обробки дроту ручними інструментами та правила безпеки праці при відрізуванні гострозубцями).
 12. Методика проведення занять з природними матеріалами.
(Назвати основні природні матеріали для практичних робіт, їх використання. Пояснити методичні прийоми «розпізнавання» і «додумування», способи з'єднання окремих деталей у виробі та розміщення у композиціях).
 13. Методика проведення практичних занять з фольгою.
(Коротка характеристика давнього ремесла карбування. Пояснити послідовність виготовлення виробів-сувенірів з фольги способом тиснення).
 14. Пластмаси. Методика проведення практичних занять з пластмасових матеріалів.
(З якої сировини і де виготовляють пластмаси? Пояснити з яких видів пластмас рекомендується виготовляти вироби молодшим школярам, чим ці матеріали обробляти).

15. Елементи конструювання і моделювання на уроках трудового навчання та заняттях в гуртках.
(Дати визначення понять «конструювання» і «моделювання». Пояснити методику поетапного навчання конструюванню молодших школярів) .
16. Методика проведення практичних занять з тканиною.
(Коротко про виробництво тканин, їх види, розмітку і розкрій тканини, види швів, правила безпеки при роботі з голкою).
17. Методика проведення уроків з трудового навчання у малокомплектній школі.
(Розробка структури уроку і проведення його з а) різними темами; б) спорідненими: в) однотемними – зі спільними етапами роботи).
18. Позаурочна робота з трудового навчання.
(Робота в гуртках, групах продовженого дня; масові форми роботи, індивідуальні).
19. Різання паперу і картону.
(Прийоми різання паперу і картону ножицями, правила безпечної праці).
20. Прийоми перегинання і складання паперу і картону.
(Продемонструвати послідовність перегинання і складання паперу, пояснити спосіб перегинання цупкого паперу).
21. Методика роботи з соломкою.
(Підготовка соломки до роботи, аплікація із соломки).
22. Організація робочого місця учня.
(Вибір висоти стола від росту учня, розміщення інструментів на робочому місці, індивідуальний комплект інструментів. Загальні правила безпеки та культури праці на практичних заняттях).
23. Предмет методики трудового навчання, її методологічні засади.
(Дати визначення методики трудового навчання як предмета, назвати на чому будується ця дисципліна і її зв'язки з іншими науками).
24. Методи трудового навчання. (Дати характеристику методам трудового навчання) .
25. Критерії оцінювання знань і вмінь учнів.
(Дати визначення критеріїв, за якими оцінюються знання і вміння учнів за 12-ти бальною системою. Які рівні навчальних досягнень учнів).
26. Експерсії у трудовому навчанні.
(Мета експерсії, її етапи. Організація проведення експерсії).
27. Проведення профорієнтації у трудовому вихованні.
(Яку підготовчу роботу має провести вчитель з початкової професійної орієнтації? Орієнтовна анкета з профорієнтації для батьків).
28. Методика ліплення з глини і пластиліну.
(Властивості глини і пластиліну. Прийоми ліплення. Культура праці під час ліплення з глини і пластиліну).